



Dış Ticaret Dengesi - Ocak 2016

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

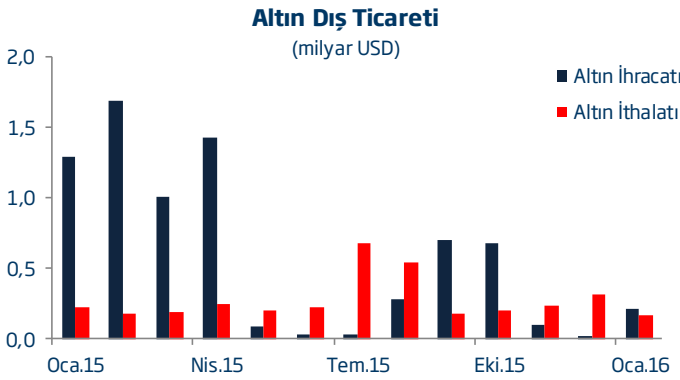
Ocak'ta dış ticaret açığı %13,4 oranında daraldı.

Dış ticaret açığında 2015 yılında gözlenen düşüş eğilimi 2016'nın ilk ayında da devam etmiştir. Düşük baz etkisine rağmen Ocak ayında ihracat yıllık bazda %22, ithalat %19,7 oranında düşüş kaydetmiştir. Böylece, dış ticaret açığı bu dönemde %13,4 oranında azalmıştır. Ocak'ta aylık ihracatın 5 yılın ardından ilk kez 10 milyar USD düzeyinin altına gerilemesi dikkat çekmiştir.

Dış Ticaret Dengesi	(milyar USD)		
	Ocak		Değişim (%)
	2015	2016	(%)
İhracat	12,3	9,6	-22,0
İthalat	16,6	13,4	-19,7
Dış Ticaret Dengesi	-4,3	-3,8	-13,4
Karşılama Oranı (%)	73,9	71,8	-

İhracat zayıf bir performans sergiliyor.

Ocak ayında ihracatın küresel krizden bu yana yıllık bazda en sert düşüşünü kaydetmesinde, altın ihracatındaki gerileme belirleyici olmuştur. Bu dönemde ihracatta kaydedilen 2,7 milyar USD'lik düşüşün %40'ı altın ticaretindeki daralmadan kaynaklanmıştır. Dolayısıyla, İsviçre ve İngiltere'ye yönelik ihracat da Ocak ayında yıllık bazda sırasıyla %81,9 ve %31 oranında gerilemiştir.



Jeopolitik gelişmelere bağlı olarak Irak, Rusya, İran ve BAE gibi ülkelere yönelik ihracattaki daralma da ihracatın zayıf bir görünüm sergilemesinde etkili olmuştur. Nitekim bu ülkelere yönelik ihracattaki düşüş toplam ihracattaki gerilemenin üçte birini oluşturmaktadır. Rusya'ya yönelik sebze, meyve, motorlu kara taşıtı ve makina ihracatı Ocak ayında gerilerken, giyim eşyası ile ham deri ihracatında kaydedilen sınırlı oranda artış dikkat çekmiştir. Irak'a yönelik olarak ise demir çelik ve motorlu kara taşıtlarının yanı sıra bitkisel yağ ve kırmızı et gibi gıda ürünleri ihracatının da gerilediği görülmektedir. BAE ve İran'da ise kıymetli taşlar ve metaller ihracatındaki gerileme rol oynamıştır.

Başlıca Pazarlardaki İhracat Kayıpları

(bin USD)	2015-01	2016-01	(% değişim)
İsviçre	1.044.440	189.562	-81,9
Irak	834.204	468.821	-43,8
İngiltere	941.629	650.193	-31,0
Rusya	315.427	107.749	-65,8
BAE	455.894	287.505	-36,9
İran	411.510	263.719	-35,9
Azerbaycan	187.513	45.017	-76,0
Fransa	474.490	417.448	-12,0
Suriye	135.575	86.954	-35,9
Türkmenistan	137.040	90.775	-33,8
Diğer	7.364.662	6.989.020	-5,1
Toplam	12.302.384	9.596.764	-22,0

Ocak ayında ihracat yıllık bazda tüm ülke gruplarında gerilemiştir. En büyük ihrac pazarımız olan AB ülkelerine yönelik ihracat bu dönemde %9,7 (509 milyon USD) oranında daralmıştır. EUR/USD paritesinin bir önceki yıla göre düşük seviyesi bu gelişmede sınırlı da olsa etkili olmuştur. Ayrıca, diğer Avrupa ülkelerine yönelik ihracat da %65 (1,1 milyar USD) oranında gerilemiştir.

İthalatta enerji fiyatlarındaki düşüşün etkisi sürüyor.

Petrol fiyatlarındaki düşük seyir enerji ithalatının daralmasında etkili olmaya devam etmektedir. Nitekim, Ocak ayında Türkiye'nin petrol ithalatı miktar bazında yıllık olarak %19,6 oranında artarken, enerji ithalatı (27 no'lu mineral yakıtlar, mineral yağlar faslı) %39,2 oranında daralmıştır.

Yurt içi talep koşullarının ılımlı seyrini sürdürmesine bağlı olarak yılın ilk ayında ithalat kalemlerinin genelinde aşağı yönlü hareket gözlenmiştir. En fazla ithalat yapılan ilk beş kalem arasında yer alan kazanlar ve makinalardaki düşüş %8,2 olurken, demir ve çelik ithalatındaki azalış %30'a yaklaşmıştır.

Beklentiler...

Yılın ilk ayında ihracat zayıf bir performans sergilemiş, ancak ithalatın da enerji fiyatlarının düşük seviyesine bağlı olarak gerilemesi dış ticaret açığının daralmasına imkan sağlamıştır. Diğer taraftan, enerji fiyatlarında düşük baz etkisinin önümüzdeki aylarda azalmasıyla birlikte ithalattaki düşüşün ivme kaybedebileceğini öngörüyoruz. İhracatta ise jeopolitik risklerin devam ettiği mevcut konjonktürde pazar çeşitlendirilmesinin önemi artmaktadır. Ayrıca, AB ülkelerinde ekonominin istikrarlı bir büyüme performansına kavuşmamış olması ihracat açısından bir diğer risk unsuru olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, önümüzdeki aylarda dış ticaret açığındaki iyileşmenin kesintiye uğrayabileceğini ancak, açığın düşük seviyedeki seyrini koruyacağını tahmin ediyoruz.

Kaynak: TÜİK, Datastream

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman

ilker.sahin@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.